

АБЕТКА БЕЗПЕКИ

Норми поведінки та безпека підлітків

Поняття "норми" у взаємовідносинах людей є дуже часто умовне. Воно залежить від конкретно-історичного стану розвитку суспільства, традицій, моральних принципів, які існують у ньому тощо. Разом з тим, є загальноприйняті правила, виконання яких дозволяє зробити наше спілкування ефективним та безпечним. Сукупність правил та норм поведінки зветься етикетом. Крім того регламентує поведінку людей не тільки етикет.

Право – звід законів, які регламентують життєдіяльність людини. Порухення законів тягне за собою покарання.

Норми та правила етикету не носять законодавчого характеру, їх порушення не тягне за собою безпосереднього покарання. Головним регулятором етикету є норми суспільної моралі та моральні цінності самого індивіду. І дуже часто саме порушення їх є причиною небезпеки.

Тому саме виконання деяких порад та рекомендацій допоможуть уникнути можливої небезпеки.

Рекомендації по безпечній поведінці дівчини можна розділити на дві групи:

1. Як себе поводити, щоб не допустити небезпечних наслідків;
2. Як себе поводити, якщо ці негативні наслідки наступили.

В першу чергу ми звертаємо увагу на дії, пов'язані з нанесеннями дівчині фізичної чи моральної травми.

Дівчата віком 14-17 років – фізично сформовані – об'єкт уваги не тільки своїх однолітків, але і багатьох чоловіків. Тому, щоб запобігти небезпечній увазі до своєї персони, у першу чергу, потрібно не провокувати їх. А чим? В першу чергу одягом: коротенька сукня, напівголений торс тощо.

Слід пам'ятати, згідно статистики великий процент сексуальних посягань приходить саме зі сторони знайомих та друзів. Сексуальні маніяки складають лише невеликий процент гвалтівників.

Йдучи на вечірку дівчина повинна бути добре поінформована про склад учасників. У незнайому компанію краще не ходити, а якщо і йти то з близькими перевіреними людьми.

У старому дворянському етикеті була рекомендація "не давати приводу". Ця рекомендація на сьогодні є першою умовою безпечної поведінки. Давати привід можливо не тільки зовнішнім виглядом але і своєю поведінкою. І якщо певна частина людей сприймає вашу поведінку як вияв невихованості, то інші – як вияв доступності.

Безпечна поведінка на вулиці – це, в першу чергу, вміння оцінити обстановку. Поради тут більш конкретні:

- не знаходитись одній на вулиці у темний час;
- уникати прохідних під'їздів, дворів, безлюдних місць (сквери, парки, будівельні майданчики);
- не користуватись підземним переходом, якщо він недостатньо освітлений;
- ніколи і ні при яких обставинах не сідати у машину до малознайомих та незнайомих людей;
- ніколи, ні при яких обставинах не заходити самій у чужі квартири та житло, навіть якщо вас про це будуть дуже просити (потрібно допомогти, посидіти з дитиною, зателефонувати, надати допомогу хворому тощо).

Якщо ж все таки ви вимушені йти одна у темний час прийміть наступні запобіжні заходи:

- одяг не повинен перешкоджати вашим рухам;
- взуття повинно бути зручним для бігу;
- волосся не повинно бути розпущеним;
- при собі потрібно мати засоби індивідуального захисту (газовий балончик, свисток, балончик з лаком для волосся, або пакетик звичайного молотого перцю).

Є норми етикету, які обумовлені психологічними властивостями людини. Наприклад, на танцювальному вечорі дівчина не хоче танцювати з певним партнером, мотивуючи це: "Я не танцюю", і якщо після цього вона погодиться танцювати з іншими молодиками – скандалу не минути.

Деякі дівчата свідомо чи несвідомо провокують конфлікти між хлопцями. Ті, в свою чергу, починають вияснювати відношення між собою.

Вимоги батьків та старших до дівчини зберігати скромність, дівочу честь та гідність – це не тільки піклування про те, як буде виглядати дівчина у очах оточуючих, але і намагання забезпечити її безпеку.

Але одними заборонами вплинути на поведінку підлітків неможливо. Тому головним принципом любого етикету повинно бути: "Поступай по відношенню до інших так, як ти хотів, щоб вони поступали по відношенню до тебе".

Деякі юнаки мають помилкову уяву про поняття "сильна особистість", доказуючи свою силу виключно на кулаках. Вміння постояти за себе – важлива якість чоловіка. Але підліток повинен зрозуміти, що справжній чоловік не перемагає в бійці, а запобігає їй, а саме:

- не поводьтесь зухвало;
- не демонструйте іншим свою зверхність, презирство;
- не зачіпайте інших образливими словами;
- не носіть з собою речі, які мають велику матеріальну цінність;
- старайтесь обходити стороною велику компанію незнайомих молодих людей, особливо які на підпитку;
- намагайтесь до останнього уникнути фізичного зіткнення;
- при виявленні агресії на вашу адресу тримайтесь спокійно, впевнено у собі;
- якщо бійка неминуча головне засвоїти: тільки люди з комплексом неповнолітності, ображені життям та людьми, б'ються до переможного кінця (виключенням є захист дитини, жінки, інваліда, коли інших способів захисту вже не лишилось), справжній чоловік знайде спосіб перервати бійку як можливо скоріше.

Підлітки – основні жертви різних злодіїв і шахраїв. Ось деякі правила, які потрібно засвоїти:

- ніколи не грати на гроші – навіть якщо ставки здаються символічними (зіграємо по копійці);
- не грайте з незнайомим людьми;
- не погоджуйтесь бути посередником у чужій грі;

- якщо ти програв частину грошей, ніколи не відігруйся – втратиш усе;
- ніколи не став на кон речі;
- якщо все ж таки вирішив грати, грай тільки заради задоволення, не відносься до гри як до способу розбагатіти.

Основою любого етикету є виключне відношення до жінки. Історично це пов'язано з соціальною роллю матері. Крім того, організм жінки менше пристосований до фізичних і психічних травм. Тому юнаки повинні засвоювати правила етикету стосовно дівчини. Наприклад:

- у темне приміщення чоловік повинен заходити першим, турбуючись про безпеку жінки;
- на сходах вгору чоловік йде трохи позаду жінки, відповідно – вниз дещо попереду;
- при виході з трамвая, тролейбусу – першим вийти і подати руку своїй супутниці, а якщо необхідно і іншій людині (інваліду, пристарілому, вагітній);
- важкі речі повинен нести чоловік.

Є норми поведінки чоловіка по відношенню до жінки, які безпосередньо не впливають на її безпеку. Наприклад: неможна розмовляти з жінкою сидячи, неможна першим подавати їй руку, але вітатися з чоловіком потрібно першим.

Саме виконання усіх вищезгаданих правил створює базу для усвідомлення підлітком своєї соціальної ролі і дозволяє у більш серйозних ситуаціях діяти по відношенню до жінки (дівчини) по чоловічому.

Тож нехай деякі наші поради щодо виконання норм поведінки і безпеки підлітків убезпечать молодих людей від можливих трагічних наслідків та негараздів.